

4. oktober 2016

Nova FM
Att.: Jim Receiver
jc@bauermedia.dk

Radio- og tv-nævnet

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

**Klage over omtale af lægemidlet Zyx sendt på radiostationen
Nova FM**

Sammendrag

Reckett Benckiser Nordic A/S (RBN) har ved mail af 23. februar 2016 til Lægemiddelstyrelsen klaget over en reklamekampagne for lægemidlet Zyx, der produceres af MEDA A/S (Meda). Lægemiddelstyrelsen har ved mail af 16. marts 2016 oversendt sagen til behandling hos Radio- og tv-nævnet.

Radio- og tv-nævnet har nu taget stilling i sagen og truffet afgørelse om, at morgenfladen "Go' Nova" sendt på Nova FM indeholder overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 1. pkt., hvorefter sponsorer skal krediteres ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder, idet der ikke er sket kreditering.

Nævnet har ligeledes fundet, at omtalen af lægemidlet Zyx inde i programmet er udformet i strid med i § 26, stk. 1, 2. punktum, i reklamebekendtgørelsen, da der forekommer omtale af sponsors produkter i et sponsoreret program.

Nævnet finder endelig, at krediteringen af sponsor i forbindelse med vejrudsendelsen er i strid med § 26, stk. 4, i reklamebekendtgørelsen, idet den ikke er neutral.

Nævnet har endvidere fundet, at programmerne indeholder tilskyndelser til køb af sponsors produkter i strid med § 28, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Sagens oplysninger

Klagen vedrører en række omtaler af lægemidlet Zyx sendt på radiostationen Nova FM i januar 2016. Meda, der er indehaver af

markedsføringstilladelsen i Danmark til lægemidlet Zyx, har sponsoreret en række udsendelser på Nova FM, foruden en række reklamer på internettet og på tv-stationer, der ligger uden for dansk jurisdiktion. Nærværende sag omhandler alene radioprogrammer, som Meda har sponsoreret på Nova FM.

Klager anfører, at omtalerne af lægemidlet Zyx er i strid med § 63 i lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 20. april 2013. Klager anfører til støtte herfor, at afholdelse af konkurrencer med præmier i forbindelse med reklame for lægemidler er i strid med forbuddet mod at reklamere for lægemidler på en lige så pågående og forbrugsstimulerende måde som for almindelige forbrugsvarer.

Beskrivelse af reklamen

Nova FM har som bilag til hørings svar af 26. maj 2016 og 5. september 2016 indsendt kopi af radioens morgenflade, "Go' Nova", der har en varighed af tre timer og er sendt den 25. januar 2016, fra kl. 06.00 til kl. 09.00. Herudover er der indsendt et promospot af 20 sekunders varighed.

Morgenfladen "Go' Nova" fra kl. 06.00 – 09.00

Morgenfladen består af en række radioudsendelser med bl.a. programværter, der taler humoristisk smalltalk, nyheds- og vejrudsendelse hver halve time og reklameblokke to gange i timen. Derudover spilles der lejlighedsvis popmusik.

Smalltalk

Fænomenet "Man-flu" er et tema for morgenfladens smalltalk-del. Værterne taler om fænomenet herunder symptomerne på "sygdommen", og radioens konkurrence bliver beskrevet. Lytterne kan vinde et gavekort til take away-mad og et abonnement til Netflix, hvis de vil lade radioværterne melde dem syg på deres arbejdsplads.

Følgende udtalelser forekommer inde i morgenfladens smalltalk:

1) Kl. 06:13:27

Studievært 1: "Har vi nogen præmier - kan man vinde noget?"

Studievært 2: "Jaa, man kan vinde noget... sammen med Zyx kan man vinde noget."

Studievært 1: "Nårh ja, for pokker, det glæder jeg mig til, det skal blive meget sjovt, det skal vi nok fortælle mere om senere".

2) Kl. 07:11:34

"I samarbejde med Zyx - dem der når du har rigtigt ondt i halsen, som vi hører - så vil vi faktisk gerne hjælpe dig med at melde dig syg. Eller vi vil faktisk ønske, at vi kan få lov til at melde dig syg her til morgen. Gå lige ind på vores hjemmeside

radioplay.dk/nova under konkurrencerne dér og så udfyld den her lille formular”.

3) Kl. 07:34:27

”Lider du af ’Man-flu’, skal du reelt melde dig syg i dag på arbejde... - lad os gøre det for dig. Så kan du vinde et gavekort til Just-Eat og Netflix. Det i samarbejde med Zyx.”

4) Kl. 08:16:00

Studievært 1: ”Hvis du ligger syg her til morgen og lider af en eller anden form for man-flu, så vil vi gerne hjælpe dig. I samarbejde med Zyx - det er dem, når du har rigtig ondt i halsen”.

Studievært 2: ”Ja, og de virker, skulle jeg lige hilse og sige.”

Studievært 1: ”Gør de det?”

Studievært 2: ”Jaa, de er faktisk rigtig, jah.”

Studievært 1: ”Men hvis du nu kunne tænke dig: 1) få en fridag, eller ikke en fridag, en sygedag fordi du reelt ligger med ’Man-flu’, og det er M/K (mand og kvinde, red.), der kan være med i konkurrencen her og 2) blive præmieret en lille smule, blive kælet lidt om i alt din sygdom og dårlighed, jamen så skriv lige ind på vores hjemmeside radioplay.dk/nova under vores konkurrence der, hvor du er syg, hvor du arbejder henne og så, hvad det hedder, kan det være, vi kontakter dig og taler lynhurtigt med dig - og så melder vi dig syg på arbejdet i stedet for du selv behøver gøre det. Og så får du samtidig også et gavekort på tusind kroner, så du kan få noget mad bragt udefra og tre måneder med Netflix. Så alt dette kan blive dit her til morgen - vi gør det hver dag i hele ugen, så hvis du er rask i dag, men tænker: ej, jeg er nok syg i morgen - man-flu det kommer pludseligt, vi ved det, så kan det være der, du vinder i stedet for.”

Sponsorkreditering efter vejrudsendelser

Efter hver vejrudsendelse forekommer følgende sponsorkreditering:

”Vejret præsenteres af Zyx - sugetabletten der hjælper, når du har rigtig ondt i halsen. Zyx indeholder benzylamin. Husk at læse indlægssedlen”.

Promospot

Promospottet indeholder følgende speak af en kvindestemme:

”’Man-flu’ hærger Danmark. Symptomerne er blandt andet rigtig ondt i halsen og en følelse af pest og kolera på en gang. Hvis du vågner og har det sådan, så lad os på ”Go’ Nova” melde dig syg. Tilmeld dig på radioplay.dk/nova - ’Skat’.”

Herefter følger en speak med mandestemme:

”Sygemelding med ’Man-flu’ sker i samarbejde med Zyx”.

Høringssvar

Nova FM:

Nova FM har i høringssvar af 26. maj 2016 indsendt to korte klip med omtale af Zyx, samt ovennævnte promospot. Ved supplerende høringssvar af 5. september 2016, har Nova FM indsendt kopi af den samlede morgenflade, "Go' Nova", sendt den 25. januar 2016, kl. 06.00 – 09.00.

Nova FM har i sit høringssvar alene forholdt sig til ovennævnte promospot. Stationen har ikke forholdt sig til selve den samlede morgenflade "Go' Nova", hvor radioværterne omtaler konkurrencen vedrørende "Man-flu", hvor der kan vindes præmier, som er sponsoreret af Zyx.

For så vidt angår omtalte promospot anfører Nova FM, at det hverken indeholder omtale af konkurrence eller præmier i forbindelse med opfordringen til lytterne om at lade stationen melde sig syg. Det fortsættes, at promospottet alene har opfordret lytterne til via stationens hjemmeside at tilmelde sig, hvis lytterne ønskede at blive meldt syg af radiostationens værter. Samlet set er det Nova FMs opfattelse, at promospottet ikke er i strid med lægemiddellovens § 63.

Meda:

Annoncøren er i skrivelse af 1. juni 2016 fremkommet med følgende bemærkninger til klagen:

Meda har oplyst, at der er tale om et sponsorat til Nova FM og dets program "Go' Nova". I indslaget omtalte "Go' Nova" konceptet "Man-flu" og muligheden for at lade "Go' Nova" sygemelde dets lyttere. Meda bemærker, at Nova FM valgte, hvordan "Man-flu" og Zyx skulle omtales, men at Meda har accepteret omtalen og indholdet.

Meda bemærker i denne forbindelse, at "Man-flu"-konceptet er en simpel parodi, som bygger på en tilbagevendende offentlig årlig diskussion om forskellen mellem kønnene i forhold til almindelig forkølelse, halsbetændelse o.l.

Endelig anføres det, at kampagnen i sin kontekst ikke var usaglig, vildledende eller overdrivende, og at den ikke forbrød sig imod produktresuméet. Kampagnen hverken lovede eller indikerede, at Zyx-tabletterne ville medføre helbredelse eller tilsvarende. Kampagnen var i dens kontekst ikke egnet til, og den sigtede ikke imod, at skabe et unødvendigt merforbrug.

Lægemiddelstyrelsen:

Lægemiddelstyrelsen er i skrivelse af 12. august 2016 og af 16. september 2016 fremkommet med følgende bemærkninger til klagen:

Ved reklame for lægemidler forstås enhver form for opsøgende informationsvirksomhed, kundesøgning eller holdningspåvirkning, der tager sigte på at fremme ordinering, udlevering, salg eller forbrug af lægemidler, jf. § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler.

Definitionen af reklame for lægemidler fortolkes bredt og i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd og hovedformålene med reklamereglerne, som er beskyttelse af henholdsvis folkesundheden og dyresundheden. Reglerne omfatter alle former for opsøgende informationsvirksomhed, kundesøgning eller holdningspåvirkning, der tager sigte på (har til formål at) fremme ordinering, udlevering, salg eller forbrug af lægemidler.

Det er Lægemiddelstyrelsens vurdering, at der med sponsoratet og den konkrete omtale af et samarbejde med nævnelse af lægemidlets navn Zyx i radioindslaget, bliver reklameret for det pågældende lægemiddel. Det følger af lægemiddellovens § 63, at reklame for et lægemiddel skal være saglig. Det betyder, at lægemidler ikke må markedsføres lige så pågående og forbrugsstimulerende som almindelige forbrugsvarer.

Reklamen skal i øvrigt være baseret på faglige og relevante oplysninger om lægemidlet. Det beror på en konkret vurdering af form og indholdet at en reklame, om den er i strid med saglighedskravet, jf. Lægemiddelstyrelsens vejledning om reklame m.v. for lægemidler.

Som eksempler på reklame, der efter en konkret vurdering kan være i strid med saglighedskravet, nævner Lægemiddelstyrelsens vejledning bl.a. følgende:

- Tilbud om gaver i forbindelse med reklame for lægemidler overfor offentligheden
- Afholdelse af konkurrencer og udlodning af præmier i forbindelse med reklame for lægemidler over for offentligheden.

Det er Lægemiddelstyrelsens opfattelse, at reklamen for Zyx er i strid med lægemiddellovens § 63, idet reklamen ikke anses for at være saglig. Det er efter Lægemiddelstyrelsens opfattelse ikke sagligt at afholde konkurrencer i forbindelse med reklame for Zyx.

Lægemiddelstyrelsen anser det endvidere for usagligt at lade ironiske eller sjove indslag om en mulig mandesygdom (mandeinfuenza) indgå

i reklame for lægemidlet, da reklame skal være baseret på faglige og relevante oplysninger om lægemidlet.

I henhold til § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame mv. for lægemidler, skal reklame for lægemidlet i radioen indeholde følgende oplysninger:

- 1) Lægemidlets navn og fællesnavn. Hvis lægemidlet indeholder mere end ét virksomt stof, kan fællesnavn dog udelades
- 2) Virkning
- 3) Væsentlige bivirkninger
- 4) En udtrykkelig opfordring til at læse oplysningerne i indlægsseddelen eller på emballagen
- 5) En udtrykkelig opfordring til at kontakte lægen (eller dyrlægen) eller apoteket i tvivlstilfælde.

Reklamen for Zyx, såvel som sponsorkrediteringen i forlængelse af vejrudsigten indeholdt ikke disse oplysninger og er derfor efter Lægemiddelstyrelsens opfattelse i strid med § 6, stk. 1, i bekendtgørelse om reklame m.v. for lægemidler.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014, på sit møde den 30. august 2016 behandlet sagen og skal udtale:

Reklamer for lægemidler kan udsendes i henhold til regler fastsat herom i lov om lægemidler eller regler fastsat i medfør heraf, jf. § 13 i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on demand-audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen).

Radio- og tv-nævnet har i henhold til reklamebekendtgørelsen § 37, stk. 2, 2. punktum, indhentet en udtalelse fra Lægemiddelstyrelsen. I sit brev til nævnet af 12. august 2016 og 16. september 2016 finder Lægemiddelstyrelsen, at omtalen af Zyx i de pågældende radioudsendelser er en reklame i henhold til lægemiddelovens definition af reklame. Det er videre Lægemiddelstyrelsens opfattelse, at omtalerne er udformet i strid med lægemiddelovens § 63, idet reklamen ikke anses for saglig, da det ikke er tilladt at afholde konkurrence i forbindelse med reklamer for et lægemiddel.

Radio- og tv-nævnet bemærker, at reklamebekendtgørelsen § 13 alene omhandler reklamer, der er identificeret som reklame i radiomediet, jf. § 2, stk. 3, i reklamebekendtgørelsen, og at et reklameindslags

begyndelse og afslutning skal angives tydeligt ved hjælp af lydssignal eller speakertekst eller begge dele.

Morgenfladen "Go Nova" er sponsoreret, og omtalerne af Zyx er ikke identificeret og udsendt som en reklame. Derfor finder § 13 i reklamebekendtgørelsen ikke anvendelse, og sagen skal vurderes efter reglerne om sponsorering.

Ved sponsorering af programmer forstås i henhold til reklamebekendtgørelsens § 24, stk. 1, enhver form for ydelse af direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af radio- og fjernsynsprogrammer, herunder tekst-tv-sider, fra en fysisk eller juridisk person, der ikke selv udøver virksomhed ved udsendelse eller produktion af radio- eller fjernsynsprogrammer, film, fonogrammer m.v., med henblik på at fremme den pågældendes navn, mærke (logo), image, aktiviteter eller produkter.

Det følger videre af reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 1. pkt., at sponsorerede programmer klart skal kunne identificeres ved, at sponsorens navn, logo eller andet symbol, herunder en angivelse af sponsorens produkt, tjenesteydelse eller et kendemærke herfor, er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder. Af § 26, stk. 1, 2. pkt., følger det imidlertid, at angivelse af sponsor eller sponsors produkter ikke må finde sted inde i en udsendelse.

Radio- og tv-nævnet bemærker, at der for så vidt angår den samlede morgenflade ikke sker kreditering af Zyx som sponsor før eller efter programmet i henhold til § 26, stk. 1, 1. punktum. Nævnet finder derfor, at der ikke er sket korrekt kreditering af sponsor i forbindelse med kampagnen om "Man-flu" og Zyx, i den morgenflade, som "Go' Nova" sendt den 25. januar 2016.

Lægemidlet Zyx omtales inde i programmerne under det, der ovenfor er gengivet som *smalltalk*. Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at programværternes omtale af "Man-flu"-sygdommen og programmets sponsor Zyx, hvis produkt markedsføres som en direkte kur/lindring mod en række af symptomerne ved netop den omtalte "sygdom", angiver sponsor inde i programmerne. Dette er en overtrædelse af § 26, stk. 1, 2. punktum, i reklamebekendtgørelsen.

Nova FM har i forlængelse af vejrudsendelserne krediteret Zyx som sponsor af vejrudsendelsen. Sponsoromtalen sker i forlængelse af den korte vejrudsendelse, hvilket er i overensstemmelse med § 26, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen. Det følger imidlertid af § 26, stk. 4, i reklamebekendtgørelsen, at omtale af sponsor i radioprogrammer skal ske i neutral form. I omtalte sponsorkreditering nævnes det, at "vejret er sponsoreret af Zyx, sugetabletten, når du har rigtig ondt i halsen".

Det er nævnets opfattelse, at udsagnet *når du har rigtig ondt i halsen* er en fremhævelse af lægemidlet, der ikke er neutral, og som derfor er i strid med § 26, stk. 4, i reklamebekendtgørelsen.

Det følger af § 27, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at indholdet af et sponsoreret program ikke må påvirkes af sponsor på en sådan måde, at det indvirker på radioforetagendets ansvar og redaktionelle selvstændighed. Meda har oplyst, at Nova FM valgte, hvorledes Zyx skulle omtales, men at Meda har godkendt omtalerne. Nævnet finder ud fra det oplyste ikke, at Meda dermed har haft indflydelse på programmerne i en sådan grad, at Nova FMs ansvar eller redaktionelle selvstændighed er anfægtet, jf. § 27, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Det kan herefter overvejes, om programmerne er udformet i strid med § 28, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, hvorefter et sponsoreret program ikke må tilskynde til køb eller leje af sponsorens eller andres produkter og tjenesteydelser, navnlig må disse ikke fremhæves med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Det er nævnets opfattelse, at den konkurrence, som har til formål at lindre smerterne for den lytter, der vinder, ligeledes har til formål at opfordre lyttere, der mener at de lider af "sygdommen", til at købe lægemidlet Zyx. Nævnet bemærker i denne forbindelse, at lægemidlet Zyx netop har til formål at lindre smerter i halsen, som er et af de nævnte symptomer ved "Man-flu"-sygdommen.

Det er videre nævnets opfattelse, at omtalen af sponsor i forbindelse med omtalen af "Man-flu"-konkurrencen indirekte sætter lægemidlet Zyx i forbindelse med sygdomslindringen, hvilket efter nævnets opfattelse indirekte er en opfordring til at købe lægemidlet Zyx, hvis man føler man lider af "Man-flu"-sygdommen. Nævnet finder, at dette er en overtrædelse af § 28, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

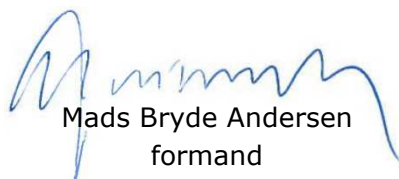
AFGØRELSE

Morgenfladen "Go' Nova" sendt på Nova FM indeholder overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 1. pkt., hvorefter sponsorer skal krediteres ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder, idet der ikke er sket kreditering.

Angivelserne af lægemidlet Zyx inde i "Go Nova" er i strid med reklamebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 2. pkt., hvorefter sponsorangivelser ikke må forekomme inde i et program.

Sponsorkrediteringen af vejrudsendelsen er ikke foretaget neutralt i strid med § 26, stk. 4, i reklamebekendtgørelsen.

Programmerne indeholder indirekte tilskyndelse til køb lægemidlet Zyx i strid med reklamebekendtgørelsens § 28, stk. 1.



Mads Bryde Andersen
formand

/Tomas Kærup
nævnsssekretær

Kopi sendt til:

Reckett Benckiser Nordic A/S, MEDA A/S og Lægemiddelstyrelsen